

# Deset zapovijedi vrtićkih za odgajatelje i odgajateljice

Poštovani, čitavog svog radnog vijeka, a to je, vjerujte, dugo razdoblje, djelovala sam bez razmišljanja o famoznom etičkom kodeksu koji bi me vodio u pravom smjeru. Dok sam bila još mala, sasvim mlada odgajateljica, vjerovala sam kako dijelim profesionalna načela s manje-više svima u djelatnosti. A onda sam porasla, kušala sam život i shvatila kako, nažalost, život nije bajka, a potreba uspostavljanja etičkog kodeksa za odgajatelje sve više mi se čini nasušnom. Jer, nažalost, ovo mi je teško priznati, u vrtićima djeluje više vrsta odgajatelja. Oni koji to jesu ili se barem trude biti, oni koji tek samo rade kao odgajatelji pomireni sa sudbinom i oni koji rade nešto drugo ili barem rade na tome da rade nešto drugo u djelatnosti ili izvan nje.

Upozoravam štovane čitatelje/ice da se moj prijedlog odnosi na sve bez iznimke jer dok smo tu gdje jesmo, ono nas treba. Njemu smo obvezni i odgovorni!

**Njegovom Veličanstvu Djetetu!**  
U ovom sam, vjerujem, vama dragom časopisu već neko vrijeme predstavljala vaš glas i zato se osjećam pozvanom

da u vaše ime istaknem ovaj svoj prijedlog. Najprije da pojasnim zašto su dečki ispred cura u naslovu. To je zbog pozitivne diskriminacije što u našem sustavu predstavlja vrlo ozbiljnu stvar budući da su muške 'tete' još uvijek rijetke biljke. Potreba je posebno ih naglasiti kako dečki ne bi pomislili da se ovaj prijedlog, pogotovo ako bude izglasan, ne odnosi na njih.

## Opće napomene

Vrtićki etički kodeks (u daljnjem tekstu VrEtKo) objedinjuje sve vrijednosti i široke ideale odgajateljskog zvanja. VrEtKo treba upoznati nove članove struke (i članice) s pravilima profesionalnog ponašanja u svim, a osobito nezgodnim okolnostima, ukazati na njihovu profesionalnu odgovornost, osobito pred javnošću, te predano djelovati na povjerenju javnosti u struku.

## Čl. 1

### Dijete je svetinja!

Vrhunaravna vrijednost od koje sve polazi i kojoj se sve vraća.

**Odgajatelji i odgajateljice moraju cijelim svojim bićem biti**

**podređeni potrebama djeteta. Vlastite neka zaborave.**

(Ovaj članak se ne odnosi na vašu rođenu djecu, osobito u trenutku kad morate produžiti smjenu jer vam se kolegica nije pojavila na poslu. Isto tako, VrEtKo ne obvezuje osnivača vrtića. Oni nisu odgajatelji. Zato je u redu što u grupama imate puno više djece no što je važećim standardima propisano. Prekobrojni su za vas također svetinja.)

## Čl. 2

**Nikada nemojte izustiti ime djeteta u negativnom kontekstu.**

Osobito ne pred roditeljima. (Opće je poznato da je u roditeljskom kodeksu jedan jedini članak. Vрати se na čl. 1 VrEtKoa!)

## Čl. 3

**Sjetite se da nedjelja nije vaš dan za odmor.**

(To je dan kada se psihofizički pripremate za naredni radni tjedan i

prikupljate pedagoški neoblikovan materijal. Po brdima i dolinama. I šire! Motivaciju ćete pronaći povratkom na čl. 1 VrEtKoa!)

#### Čl. 4

**Poštujte oca i majku svakog vam povjerenog djeteta.** Oni bi trebali najbolje znati što je najbolje za njihovu djecu.

(Ako to slučajno nije slučaj u nekom vašem slučaju, onda je pred vama profesionalni izazov. U skladu sa čl. 1 VrEtKoa, dužni ste dati sve od sebe da razuvjerite roditelje na način koji neće narušiti vaš odnos kojeg regulira čl. 4 VrEtKoa.)

#### Čl. 5

**Ne ubijte dijete u sebi!** Jedino ćete tako dobro razumjeti dijete u djetetu. I (ne)odraslima. Razlog za to nađite povratkom na čl. 1 VrEtKoa!

(Čak ni onda kad vas mami snježni spust a još je živo sjećanje na onaj put kada ste povrijedili trticu spuštajući se niz brijeg pun smrznutih krtičnjaka.)

#### Čl. 6

**Niti jedan odgajatelj ne bi smio dijete lišiti utjehe svog zagrljaja.** čak ni onda kad drhti da bi ga promatrači mogli krivo protumačiti.

(Danas se mnogo zbori o neprimjerenim dodirima. Ne dajte da vas itko pokuša uvjeriti da je neprimjereni zagrljajem utješiti uplakano dijete. Zašto? Odgovor potražite povratkom na čl. 1 VrEtKoa!)

#### Čl. 7

Nikada ne pripisujte djetetu osobine na temelju površnog uvida nekog drugog, ponekad čak i stručnog tijela. (Ponekad stručnjaci donesu zaključke na temelju jednokratnog uvida. Uzmite to s rezervom. Dajte si vremena, vjerujte vlastitim očima, ne prenađajte sa

zaključcima. Konzultirajte se. **Lako je etiketu staviti, mnogo ju je teže skinuti.** Vratite se čl. 1 VrEtKoa!)

#### Čl. 8

**Ne ogovarajte roditelja pred djetetom!**

(Kad bi postojao dječji etički kodeks, na prvom bi mjestu bili...? Odgovore šalžite na adresu časopisa. Sve točne ćemo nagraditi izlaskom sljedećeg broja omiljenog nam časopisa!)

#### Čl. 9

Ne poželite napredovanja bez sustavnog spoznavanja. **U cjeloživotnom je učenju moć!** Neka vas vodi želja za znanjem a ne napredovanjem. Vratite se na čl. 1 ovog VrEtKoa, u njemu je opravdanje! (Nekidan me osvijestio šestogodišnjak. Ne poznajemo se, u zamjeni sam. Antonio me odmah upozorava da on 'sve zna'. U tom trenutku zazvoni interfon, netko je pred vratima. 'Onda sigurno znaš tko je pred vratima', izazivam ga. 'Znam!' ne gubi samouvjerenost i dodaje: 'Da ne znam!')

#### Čl. 10

Ne poželite (veće) plaće, predrasuda je da se novcem sve može kupiti.

**(Odgajatelji i odgajateljice dio plaće dobivaju u ljubavi.**

Tko se time može još pohvaliti?)

#### Završne odredbe

Poštovane kolegice i kolege, ako su neki od vas na izraz 'vratite' (na čl. 1) imali nagon da se po-vrate, vrijeme je da ozbiljno razmisle o svojim uvjerenjima. Vrijeme je za drastične promjene. Načela ili radnog mjesta. Ostalima prijedlog dajem na razmatranje.

Ako vam se čini da se naslanja na Derset zapovijedi Božjih, u pravu ste. Nije li najstariji etički kodeks upravo i najbolja preporuka za ovaj prijedlog?

Grli vas i ljubi  
Vaša Marica

